

Комунальний заклад культури  
«Донецька обласна бібліотека для дітей»

# Innovabi

(Інноваційна бібліотека)



Маріуполь  
2022

I-66 Innovabi (Інноваційна бібліотека) [Текст] : рекомендац. анов. список літ. / уклад. В. Ф. Ганжеєва ; Комунал. заклад. культури «Донецька обласна бібліотека для дітей». – Маріуполь, 2022. – 19 с.

Інноваційний шлях розвитку бібліотек забезпечує виконання покладеної на них соціальної місії. Інновації допомагають бібліотекам бути конкурентоспроможними, запроваджувати сучасні бібліотечні послуги, формувати позитивний імідж книгозбірень в суспільстві.

У бібліографічному списку «Innovabi (Інноваційна бібліотека)» представлені описи рекомендованих для ознайомлення документів: друкованих або розміщених у вільному сегменті мережі Інтернет. Сподіваємось, матеріали із запропонованого переліку сприятимуть розширенню професійного світогляду бібліотечних фахівців задля розвитку бібліотечної сфери та інформаційно-культурного середовища.

# Innovabi (Інноваційна бібліотека)

**Адаменко, Марина Петрівна.** Проектна діяльність бібліотеки [Електронний ресурс] / М. П. Адаменко // Українська бібліотечна енциклопедія [інформ. ресурс сайту Нац. б-ки України ім. Ярослава Мудрого]. – Електрон. текст. дані, фот. – [Київ], 2021. – 17 черв. – Режим доступу: <https://ube.nlu.org.ua/article/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%BD%D0%B0%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B8> (дата звернення 01.07.2022). – Заголовок з екрана.

У статті подано поняття та представлено різноманітні напрями проектної діяльності бібліотек. Наведені приклади напрацювання вітчизняних бібліотек у цій сфері.

**Адаменко, Марина Петрівна.** Управління бібліотечними проектами: теоретичний та практичний аспекти [Текст] : (за матеріалами закордонних інтернет-джерел) / М. Адаменко // Бібліотечна планета. – 2022. – № 1. – С. 18–20.

Бібліотечні проекти стали невід'ємною частиною роботи книгозбірень. Стаття знайомить з теоретичними та практичними аспектами керування бібліотечними проектами та методами управління ними.

**Арсеєнко, Тетяна Іванівна.** Мобільна бібліотека на платформі wechat – важливий інструмент модернізації та розвитку національної бібліотеки Китаю [Текст] / Т. І. Арсеєнко, А. С. Мирончук // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 5–8.

Серед інноваційних бібліотечних послуг Національної бібліотеки Китаю заслуговує на увагу впровадження мобільної бібліотеки на основі соціальної мережі WeChat.

**Безпала, Галина Іванівна.** Австрійська національна бібліотека: інновація через кооперацію [Текст] / Г. І. Безпала // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 9–12.

Розглянуто досвід Австрійської національної бібліотеки з впровадження інноваційних проектів у свою діяльність.

**Безпала, Галина Іванівна.** Візії і стратегія інноваційного розвитку Національної бібліотеки Швейцарії [Текст] / Г. І. Безпала // Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями : матеріали Міжнар. наук. конф. (5–7 жовт. 2021 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2021. – С. 18–22.

Ознайомлено з довгоперспективними стратегіями інноваційного розвитку Національної бібліотеки Швейцарії.

**Білик, Олена.** Підтримка і розвиток медіаграмотності в умовах швидкоплинного інформаційного середовища [Текст] / О. Білик // Бібліотечна планета. – 2022. – № 1. – С. 21–24.

Впровадження в бібліотечний простір новітніх інформаційних технологій призводить до перегляду ролі книгозбірень у підтримці та розвитку медіаграмотності. Стаття знайомить з практикою роботи зарубіжних бібліотек, що допомагають користувачам розвивати медіакомпетентності та орієнтуватися у медіапросторі.

**Білих, Н. С.** Інновації – стратегічний ресурс просування читання [Текст] / Н. С. Білих // Аспекти діяльності публічних бібліотек : зб. матеріалів / Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін., Хмельниц. ОУНБ. – Хмельницький, 2020. – С. 36–43.

Розглянуто роль бібліотечних інновацій у просуванні читання на прикладі роботи Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки.

**Бондаренко, Вікторія.** Бібліотечний мобільний сервіс як основа функціонування Бібліотеки 4.0 [Текст] / В. Бондаренко, Т. Гранчак // Бібліотечний вісник. – 2021. – № 2. – С. 17–29.

Розглянуто бібліотечний мобільний сервіс як складову інтернет-обслуговування. Приділено увагу розвитку та функціонуванню Бібліотеки 4.0, основними ознаками якої є повсюдність, повсякчасність, персоніфікація і залучення (зв'язок з іншими людьми і сервісами).

**Бондаренко, Вікторія.** Бібліотечні проєкти доповненої реальності (ar): зарубіжний досвід [Текст] / В. Бондаренко, Т. Гранчак // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2021. – Вип. 7. – С. 100–114.

Час потребує впровадження в бібліотечну діяльність новітніх технологій, однією з яких є доповнена реальність. У статті розглянуто зарубіжний досвід використання бібліотеками AR-технологій та перспективи розвитку цього напрямку у вітчизняних умовах.

**Бондаренко, Вікторія.** QR-код як інструмент маркетингової діяльності бібліотеки [Текст] / В. Бондаренко // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2020. – Вип. 5. – С. 127–142.

Досліджено унікальні можливості та переваги QR-кодування у бібліотечній сфері, зокрема, в маркетинговій діяльності бібліотек.

**Бондаренко, Вікторія Іванівна.** QR-технології в бібліотечній практиці [Текст] / В. І. Бондаренко // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 333–336.

Досліджено використання технології QR-кодування у зарубіжних і вітчизняних бібліотеках та означені шляхи її розвитку.

**Бондаренко, Вікторія Іванівна.** Орієнтири розвитку бібліотечно-інформаційного комплексу в умовах переходу до бібліотеки 4.0 [Текст] / В. І. Бондаренко, Т. Ю. Гранчак // Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями : матеріали Міжнар. наук. конф. (5–7 жовт. 2021 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2021. – С. 25–29.

Висвітлено питання розвитку комплексного бібліотечного мобільного сервісу, як перехід бібліотечних установ на рівень функціонування бібліотеки інформаційного суспільства – Бібліотеки 4.0.

**Бояринова, Оксана.** Від музичної студії до анімаційного майданчика [Електронний ресурс] : як бібліотеки розвивають креативні та творчі індустрії / О. Бояринова // День [сайт газети]. – Текст. дані, фот. – Київ, 2021. – 18 січ. – Режим доступу: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/vid-muzychnoyi-studiyi-do-animaciynogo-maydanchyka> (дата звернення 07.01.2022). – Заголовок з екрана.

Ознайомлено з посібником «Дизайн мислення для бібліотек», в якому представлена методологія, розроблена Публічною бібліотекою м. Чикаго (США) та Публічними бібліотеками м. Орхуса (Данія). У статті також йде мова про послуги, що були підготовлені українськими бібліотекарями на основі цієї методології.

**Бруй, Оксана.** Як діджиталізувати бібліотечну систему й не наробити помилок [Електронний ресурс] / О. Бруй // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання [сайт]. – Текст. і граф. дані, фот. – Київ, 2021. – 20 квіт. – Режим доступу: <https://chytomo.com/iak-didzhytalizuvaty-bibliotechnu-systemu-j-ne-narobyty-pomylok/> (дата звернення 07.07.2022). – Заголовок з екрана.

У матеріалі порушено питання діджиталізації бібліотечної сфери: як вона відбувається в Україні, які методи її реалізації та інструментарій.

**Булахова, Галина Іванівна.** Соціальні медіа як елемент реклами продуктів і послуг бібліотек [Текст] / Г. І. Булахова // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 2. – С. 13–15.

Стаття висвітлює використання бібліотеками соціальних медіа для сприяння покращенню іміджу бібліотечних установ у суспільстві.

**Вдовіна, Олена Олександрівна.** Хмарні технології у бібліотечній діяльності [Електронний ресурс] / О. О. Вдовіна // Бібліотека – вимір незалежності : зб. матеріалів XII Львів. міжнар. бібл. форуму (15–18 верес. 2021 р.) / ВГО Укр. бібл. асоц. ; редкол.: В. С. Пашкова [та ін.] – Київ : УБА, 2021. – С. 23–25. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/uba\\_document/seminar/Zbirnyk\\_Biblioforum\\_2021\\_compressed.pdf](https://ula.org.ua/images/uba_document/seminar/Zbirnyk_Biblioforum_2021_compressed.pdf) (дата звернення 26.06.2022) – Електрон. версія друк. вид. – Заголовок з екрана.

Проаналізовано ефективність використання хмарних технологій у бібліотечній сфері.

**Вилегжаніна, Тамара.** Інноваційна діяльність бібліотек: виклик часу [Текст] / Т. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – 2021. – № 4. – С. 4–6.

Приділено увагу питанню співвідношення визначення «інновація» його практичному застосуванню. Вказано на актуальність технологічних інновацій у бібліотеках.

**Вовк, Наталія Степанівна.** Позиціонування бібліотеки у молодіжному інтернет-середовищі [Текст] / Н. С. Вовк, С. В. Жаворонко // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 2. – С. 23–32.

Розглянуто важливі аспекти представлення діяльності сучасних публічних бібліотек у мережі Інтернет та проаналізовано її ефективність із залучення молоді до книгозбірень.

**Гранчак, Тетяна Юріївна.** Бібліотечний інноваційний бізнес-інкубатор [Електронний ресурс] : досвід британської бібліотеки / Т. Ю. Гранчак // Бібліотека – вимір незалежності : зб. матеріалів XII Львів. міжнар. бібл. форуму (15–18 верес. 2021 р.) / ВГО Укр. бібл. асоц. ; редкол.: В. С. Пашкова [та ін.] – Київ : УБА, 2021. – С. 20–22. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/uba\\_document/seminar/Zbirnyk\\_Biblioforum\\_2021\\_compressed.pdf](https://ula.org.ua/images/uba_document/seminar/Zbirnyk_Biblioforum_2021_compressed.pdf) (дата звернення 26.06.2022) – Електрон. версія друк. вид. – Заголовок з екрана.

Представлено бібліотечний сервіс Британської бібліотеки, що орієнтований на підтримку бізнесу.



**Гранчак, Тетяна Юріївна.** Інтернет-маркетинг у діяльності бібліотек України [Текст] / Т. Гранчак, Т. Скитер // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2019. – Вип. 4. – С. 36–55.

Аргументовано ефективність маркетингової стратегії для оптимізації використання наявних фінансових і людських ресурсів та визначено пріоритетні завдання для бібліотек, а також шляхи їх реалізації.

**Гранчак, Тетяна Юріївна.** Концептуальна модель гнучкої бібліотеки [Текст] / Т. Гранчак // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2020. – Вип. 6. – С. 10–23.

Сучасність вимагає адаптації бібліотек до нових комунікаційних практик, пов'язаних з поширенням і розвитком інтернет-технологій. У статті представлена модель гнучкої бібліотеки в умовах переходу до інформаційного суспільства.

**Гранчак, Тетяна Юріївна.** Участь бібліотек у реалізації політики пам'яті: теоретичні і прикладні аспекти [Текст] / Т. Гранчак // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2020. – Вип. 5. – С. 10–28.

У статті досліджено напрям бібліотечної діяльності, пов'язаний з реалізацією політики пам'яті й формування колективної ідентичності.

**Гуменчук, Анатолій.** Складові цифрової культури бібліотечного фахівця [Текст] / А. Гуменчук // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2020. – Вип. 5. – С. 96–105.

Розглянуто базові поняття предметної сфери «цифрова культура». Окреслено напрями оволодіння бібліотечними фахівцями усіх складових цифрової культури як системної якості інформаційного професіонала.

**Гуменюк, А. М.** Інноваційні бібліотечні форми та методи роботи: з досвіду публічних бібліотек [Текст] / А. М. Гуменюк // Аспекти діяльності публічних бібліотек : зб. матеріалів / Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін., Хмельниц. ОУНБ. – Хмельницький, 2020. – С. 16–24.

Інноваційні методи в роботі бібліотек сприяють їх розвитку, роблять привабливими для користувачів. Книгозбірні шукають креативні шляхи, щоб якісно вирізнятися та залишатися затребуваними й актуальними інформаційними установами.

**Давидова, Людмила Василівна.** Інноваційні форми обслуговування користувачів бібліотек ЗВО (на прикладі НБ МДУ) [Текст] / Л. В. Давидова // Феномен бібліотек в сучасному світі : зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (30 верес. 2021 р.) / М-во освіти і науки України, Маріупол. держ. ун-т. – Маріуполь, 2021. – С. 173–178.

Порушуються актуальні питання якісного обслуговування користувачів у бібліотеках закладів вищої освіти, зокрема, завдяки впровадженню в роботу книгозбірень інноваційних послуг та сервісів (на прикладі наукової бібліотеки Маріупольського державного університету).

**Дем'янюк, Людмила Миколаївна.** Упровадження інноваційного проекту «Оперативний Кайдзен» (Kaizen-e amaliati) в роботу Національної бібліотеки Ісламської Республіки Іран [Текст] / Л. М. Дем'янюк // Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями : матеріали Міжнар. наук. конф. (5–7 жовт. 2021 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2021. – С. 48–50.

Ознайомлено з інноваційним проектом Національної бібліотеки Ісламської Республіки Іран «Оперативний Кайдзен» (Kaizen-e amaliati), що базується на концепції японської філософії Кайдзен. Упровадження в практику роботи цього проекту мало позитивні результати та сприяло покращенню діяльності усіх ланок бібліотеки.

**Дубовик, Лілія.** Маркетинговий сервіс SendPulse як інструмент поширення групової та індивідуальної інформації [Текст] / Л. Дубовик // Бібліотечна планета. – 2022. – № 1. – С. 8–9.

Ознайомлено з досвідом роботи фахівців Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка з використання ключових інструментів маркетингового сервісу SendPulse для задоволення різноманітних інформаційних потреб користувачів книгозбірні.

**Жабін, Андрій Олександрович.** Бібліометрія у країнах Європи [Текст] / А. О. Жабін // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 681–683.

Проаналізовано напрямки розвитку бібліометрії, як інфометричної дисципліни, в країнах Європи, зокрема, в Україні.

**Жукова, Валерія Павлівна.** Дефініції поняття «антикризове управління» у бібліотеці [Текст] / В. П. Жукова // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 1. – С. 42–45.

У представленому матеріалі висвітлено застосування поняття «анти-кризове управління бібліотекою».



**Здановська, Валентина.** Робот у бібліотеці: конкурент чи компаньйон? [Текст] / В. Здановська // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 26–27.

Ознайомлено з історичним досвідом та сучасним станом використання роботів-помічників у бібліотеках зарубіжжя.

**Зоріна, Наталія Євгенівна.** Бібліотечно-інформаційна термінологія: сучасні тенденції [Текст] / Н. Є. Зоріна // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 34–37.

Окреслені основні питання термінологічної компетентності в бібліотечно-інформаційній сфері на тлі впровадження інформаційних технологій у практику роботи бібліотек.

**Зоря, Юлія.** Медіаграмотність для бібліотекарів [Текст] : практ. порадник / Ю. Зоря, Н. Степанова, В. Потапова. – Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2021. – 75 с. – (Б-ка мас. комунікації та медіаграмотності Академії української преси).

Розглянуто роль медіаграмотності у бібліотечній сфері. Методично-практичний порадник містить інформацію, що буде корисною бібліотечним працівникам задля покращення сприяння розвитку компетентного медіаспоживача.

**Іванова, Майя Вікторівна.** «Оригінальність» баз даних бібліотек як критерій охороноздатності об'єкта права інтелектуальної власності [Текст] / М. В. Іванова, Н. Г. Білінець // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 1. – С. 46–49.

Дослідження присвячене розгляду нормативно-правових актів з питань розповсюдження інтелектуальної власності на бази даних бібліотек, що є оригінальними в сенсі інтелектуального творіння.

**Іванова, Майя Вікторівна.** Цифровізація в Україні: нормативно-правове забезпечення [Текст] / М. В. Іванова // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 37–41.

Розглянуто основні принципи цифровізації та використання цифрових технологій в практиці роботи бібліотечних установ України.

**Івашкевич, Ольга Валеріївна.** Креативні індустрії та надбання в бібліотечній галузі: проєкти, програми, гранти [Текст] / О. Івашкевич // Інформаційна діяльність, документознавство, бібліотекознавство: історія, сучасність, перспективи : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 21–22 квіт. 2021 р.) / М-во освіти і науки України, М-во культури та інформ. політики України, Нац. акад. керів. кадрів культури і мистецтв, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. – Київ, 2021. – С. 101–104.

Надано характеристику поняття «креативні індустрії» та розглянуто їх використання у бібліотечній сфері.

**Івашкевич, Ольга Валеріївна.** Цифрова трансформація бібліотек України: сьогодення та перспективи [Текст] / О. В. Івашкевич // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2021. – № 2. – С. 50–56.

Порушуються актуальні питання цифрової трансформації (цифровізації) вітчизняних бібліотек як цілеспрямований, систематичний перехід інформаційного поля на цифрові технології. Досліджено сучасний стан окресленої проблеми та її довгострокові перспективи розвитку.

**Інноваційна діяльність сучасних дитячих бібліотек на підтримку дитячого читання** [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України для дітей [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Київ. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=6476> (дата звернення 28.06.2022). – Заголовок з екрана.

Одним з основних напрямків діяльності бібліотеки є сприяння читанню дітей та підлітків. Стаття висвітлює багатоаспектну інноваційну діяльність сучасних дитячих бібліотек на підтримку дитячого читання.

**Інноваційні форми популяризації книги та читання в бібліотеках** [Текст] : метод. поради / Департамент культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культур. спадщини Одес. облдержадмін., Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Наук.-метод. від. – Одеса, 2022. – 8 с.

Науково-методичний відділ Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського пропонує методичні поради щодо впровадження у роботу бібліотек інноваційних форм популяризації книги, читання та самих книгозбірень.

**Калініна-Симончук, Юлія Сергіївна.** Управління авторськими правами на цифрові ресурси у наукових бібліотеках [Текст] / Ю. С. Калініна-Симончук // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 46–50.

Проаналізовано дослідження питання відносно забезпечення управління авторськими правами на цифрові ресурси у наукових бібліотеках.

**Kaliuzhna, Nataliia.** Towards FAIR principles for research information: report on a series of workshops [Text] / N. Kaliuzhna, F. Altemeier // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2021. – Вип. 7. – С. 128–131.

Представлено звіт щодо проведення серії вебінарів, присвячених застосуванню принципів FAIR для дослідницької інформації у відкритих інфраструктурах, на яких було окремо розглянуто кожен із принципів FAIR: відшукуваність, доступність, сумісність та повторне використання дослідницької інформації.

**Кириленко, Олександр Григорович.** Функціонування бібліотек в цифровому просторі: міжнародний досвід у вирішенні проблем авторського права [Текст] / О. Г. Кириленко, З. О. Пономаренко // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 1. – С. 54–58.

Представлені матеріали знайомлять з міжнародним та вітчизняним досвідом діяльності бібліотек в цифровому просторі у сфері авторського права.

**Коваль, Тетяна Миколаївна.** Сучасні європейські тенденції удосконалення системи захисту даних користувачів бібліотек [Текст] / Т. М. Коваль, О. М. Лопата // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 1. – С. 62–67.

Інформаційна безпека та захист даних користувачів бібліотек – основна тема статті. Розглянуто також питання імплементації європейських стандартів захисту даних у практичну діяльність книгозбірні.

**Копанєва, Вікторія Олександрівна.** Інфометрія в бібліотечному проєкті Google [Текст] / В. О. Копанєва // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 686–688.

Представлено інфометрію, як науковий напрям, та досліджено функціональні можливості використання інфометричного інструменту, розробленого та впровадженого в бібліотечному проєкті корпорації Google.

**Король, Божена.** Інновації та тренди в європейських бібліотеках [Електронний ресурс] / Б. Король // Нова бібліотека – відповідальність кожного : зб. матеріалів Х Львів. міжнар. бібл. форуму (18–21 верес. 2019 р.) / Укр. бібл. асоц. ; редкол.: В. С. Пашкова [та ін.] – Київ : УБА, 2019. – С. 8–9. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/uba\\_document/news/2019/Bibl\\_Forum\\_2019\\_progr\\_V9-1.pdf](https://ula.org.ua/images/uba_document/news/2019/Bibl_Forum_2019_progr_V9-1.pdf) (дата звернення 26.06.2022) – Електрон. версія друк. вид. – Заголовок з екрана.

Представлено новий, сучасний та інноваційний стиль роботи європейських бібліотек.

**Костенко, Леонід Йосипович.** Суспільство і наукометрія [Текст] / Л. Й. Костенко // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 688–691.

Розглянуто сутність наукометрії, її основні суспільні функції та проаналізовано функціонування бібліометричних платформ.

**Кушнарьова, Марія.** Феномен книги як суб'єкта спілкування: ренесансні практики в рефлексіях сучасності [Текст] / М. Кушнарьова // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2020. – Вип. 6. – С. 24–38.

Ознайомлено з історією набуття книгою статусу суб'єкта спілкування й розглянуто аспекти сучасного ставлення до книги як до співрозмовника.

**Маленко, Яна Вікторівна.** Бібліотека як учасник соціокультурних комунікацій влади і громади: зарубіжний досвід [Текст] / Я. В. Маленко // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 359–362.

Розглянуто використання бібліотечними установами зарубіжного досвіду щодо інформаційного забезпечення громад на прикладі роботи Юридичної бібліотеки Конгресу США та Центру досліджень соціальних комунікацій Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

**Матвієнко, Оксана.** Цифрове кураторство як соціально-освітня діяльність бібліотечного фахівця [Текст] / О. Матвієнко, М. Цивін // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 34–46.

Цифрова освіта громадян – один з пріоритетних напрямків діяльності бібліотек в умовах цифрових трансформацій суспільства. Цифрове кураторство спрямоване на забезпечення вільного доступу до інформації, подолання цифрової нерівності та формування цифрової грамотності громадян, а також сприяння розвитку цифрових компетенцій різних груп населення.

**Миرونчук, Олена Аркадіївна.** Інноваційний доступ до інформації: практика та досвід національної бібліотеки Австралії [Текст] / О. А. Мирончук // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 77–80.

На прикладі аналізу пошукової системи Trove розглянуто розвиток електронних інформаційних ресурсів Національної бібліотеки Австралії, що є ефективним засобом просування бібліотеки в цифровому просторі.

**Миськевич, Тетяна Миколаївна.** Актуальний зміст культурно-освітніх практик сучасної бібліотеки [Текст] / Т. М. Миськевич // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 2. – С. 34–38.

Розглянуто питання трансформації у змісті культурної та освітньої функцій бібліотек: розвиток нових бібліотечних сервісів, впровадження нових підходів до реалізації бібліотекою своїх соціальних функцій.

**Новіцька, Наталія.** Від Мистецької вітальні – до Студії дизайну та краси: розвиваємо креативні індустрії в бібліотеці [Текст] / Н. Новіцька // Бібліотечна планета. – 2021. – № 2. – С. 32–33.

Бібліотекарі центральної міської бібліотеки Олександрійської МЦБС Кіровоградської області приєдналися до участі у міжнародному проєкті «Твори культуру: бібліотечні інноваційні послуги», що реалізується Українською бібліотечною асоціацією за підтримки Європейського Союзу за програмою House of Europe, щоб вдосконалити свої навички щодо створення інноваційних послуг для користувачів з використанням спеціальної методології «Дизайн-мислення для бібліотек». Впроваджено нову бібліотечну інноваційну послугу для розвитку креативних індустрій – Студію дизайну та краси «Креатив».

**Олексів, Ілона.** Міжособистісна комунікація в бібліотеці: традиції та інновації [Текст] / І. Олексів // Бібліотека і книга в контексті часу. Тема року: «Бібліотеки України в контексті державної гуманітарної політики» : зб. матеріалів XIII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури та інформ. політики України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; уклад. Т. Богуш, О. Зозуля. – Київ, 2021. – С. 36–39.

Стаття висвітлює поєднання традиційних та новітніх форм комунікації бібліотекаря з користувачем.

**Онищенко, Олексій.** Адаптація бібліотек до «життя в цифрі» [Текст] / О. Онищенко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 1. – С. 3–8.

У статті досліджено поєднання традиційної та цифрової культури в бібліотечній галузі. Зроблено акцент на необхідності скорішого переходу бібліотек до «життя в цифрі».



**Онищенко, Олексій.** Піднесення рівня інформаційної грамотності – пріоритетне завдання сучасних бібліотек [Текст] / О. Онищенко // Бібліотечний вісник. – 2020. – № 6. – С. 3–6.

Як бібліотека має відгукнутися на нові виклики та завдання цифрової епохи? У статті розглядається один з аспектів таких викликів та завдань – участь бібліотек у формуванні масової інформаційної грамотності, оновленні й збагаченні на цифрових засадах притаманної бібліотекам просвітницької функції.

**Онищенко, Олексій.** Цифровізація – стратегічний шлях розвитку бібліотечної сфери [Текст] / О. Онищенко // Бібліотечний вісник. – 2021. – № 4. – С. 3–9.

Розкрито переваги цифровізації сучасних бібліотек. Розглянуто напрями її реалізації у бібліотечній сфері.

**Островська, Олена Миколаївна.** Нові можливості доступу до науково-інформаційних ресурсів бібліотек України [Текст] / О. М. Островська // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 226–230.

На прикладі функціонування бази даних «Наукові ресурси бібліотек» як складової інформаційного порталу «Наука України: доступ до знань», який реалізує Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, розглянуто питання якісного задоволення інформаційних потреб користувачів.

**Пестрецова, Лариса Андріївна.** Організація комплектування фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в умовах розвитку інноваційних процесів бібліотечної діяльності (2011–2020) [Текст] / Л. А. Пестрецова, Є. М. Білько // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 92–97.

Розглянуто стан та перспективи розвитку процесів комплектування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

**Пилипець, Тетяна.** Бібліотека як інструмент надможливостей [Текст] / Т. Пилипець // Бібліотека і книга в контексті часу. Тема року: «Бібліотеки України в контексті державної гуманітарної політики» : зб. матеріалів XIII Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культури та інформ. політики України, Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого ; уклад. Т. Богуш, О. Зозуля. – Київ, 2021. – С. 25–26.

Про незамінність бібліотеки в наш час та розгляд її як інструмента надможливостей йде мова у представленому матеріалі.



**Промоція читання та реалізація кроссекторальних літературних проєктів у бібліотеках області** [Текст] : зб. ст. / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка ; Рівнен. обл. відня Укр. бібл. асоц. ; ред.-упоряд.: Н. П. Волян ; ред.: З. М. Тирак ; ред., відп. за вип.: О. Л. Промська. – Рівне, 2020. – 47 с.

Представлено доповіді й повідомлення учасників круглого столу «Промоція читання та реалізація кроссекторальних літературних проєктів у бібліотеках області», що пройшов в онлайн-форматі 9 липня 2020 р. за участю працівників бібліотек Рівненщини.

**Русначенко, Тетяна.** Електронні ресурси бібліотеки: традиції та інновації [Текст] : (з досвіду роботи бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету) / Т. Русначенко // Бібліотечна планета. – 2021. – № 1. – С. 22–25.

Проаналізовано використання електронних ресурсів бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету для розвитку освітнього та наукового потенціалу ВНЗ.

**Сісіна, Людмила Леонідівна.** Трансформація комунікативної діяльності бібліотек у сучасному інформаційному просторі [Текст] / Л. Л. Сісіна // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 2. – С. 56–61.

Під впливом розвитку сучасного інформаційного простору трансформації зазнає діяльність бібліотек, зокрема, комунікативна. Розглянуто основні фактори, що сприяють розширенню комунікативного простору та організації комунікативних осередків для культурного обміну і взаємодії, освіти, бізнесу, міжособистісного спілкування, дозвілля тощо.

**Струнгар, Валерія Валеріївна.** Особливості представленості бібліотек у блогосфері [Текст] / В. В. Струнгар // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 2. – С. 62–66.

У доповіді розглянуто представленість зарубіжних та вітчизняних бібліотек у блогосфері та проаналізовано її ефективність.

**Сучасні підходи в організації візуального простору бібліотеки** [Текст] / КЗ «Житомирська обласна універсальна наукова бібліотека ім. О. Ольжича» Житомир. обл. ради, Наук.-метод. від. ; уклад. О. Костюченко. – Житомир, 2020. – 8 с.

Видання знайомить з досвідом роботи бібліотек Житомирської області з питань організації візуального простору бібліотеки в сучасних умовах.

**Терещенко, Ірина Юріївна.** Візуалізація та представлення бібліотечного контенту в соціальних медіа [Текст] / І. Ю. Терещенко // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 2. – С. 71–74.

Розглянуто питання та висвітлені засоби візуалізації бібліотечного контенту в соціальних медіа.

**Толмач, Марина.** Цифрова компетентність бібліотечних фахівців як чинник діяльності бібліотек в умовах цифрової трансформації [Текст] / М. Толмач // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 57–69.

В цифрову еру бібліотечні працівники повинні реагувати на нові виклики розвитку цифрових технологій задля ефективної віртуальної взаємодії з користувачами. У статті досліджено роль цифрової компетентності бібліотечних фахівців, що забезпечить адаптивність до нових видів професійної діяльності.

**Туровська, Леся Олегівна.** Електронні засоби наукових комунікацій у контексті дистанційного бібліотечно-інформаційного обслуговування [Текст] / Л. О. Туровська // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 129–133.

Висвітлено спектр електронних засобів наукової комунікації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, що призначені для задоволення бібліотечно-інформаційних потреб віддалених користувачів.

**Тюркеджи, Наталія.** Асистивні технології у бібліотеках: світовий і вітчизняний досвід [Текст] / Н. Тюркеджи // Бібліотечний вісник. – 2021. – № 1. – С. 48–55.

Бібліотеки прагнуть забезпечити усім читачам повний та рівний доступ до всіх послуг. У статті розкрито особливості впровадження асистивних технологій в бібліотеках України та світу.

**Уманець, Алла.** Формула успіху та розвиток інноваційних процесів у Білгород-Дністровській централізованій бібліотечній системі [Текст] / А. Уманець // Бібліотечна планета. – 2020. – № 3. – С. 9–10.

Представлено досвід роботи Білгород-Дністровської централізованої бібліотечної системи з розвитку та впровадження інновацій, що сприяють реалізації креативних ідей та формуванню позитивного іміджу бібліотек у громадах.

**Філіпова, Людмила Яківна.** Цифрові технології в американських бібліотеках: сучасні тенденції розвитку [Текст] / Л. Я. Філіпова // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 133–137.

Досліджено використання та подальший розвиток цифрових технологій в сучасних бібліотеках США.

**Хемчян, Ірина Іванівна.** Традиції та інновації [Текст] / І. І. Хемчян, О. Л. Гончаренко // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2020. – С. 137–142.

Представлено огляд використання поряд з традиційними інноваційних форм роботи в науково-методичній діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

**Хрущ, Світлана.** Інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки: аксіологічні орієнтири функціонування [Текст] / С. Хрущ // Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. – 2022. – Вип. 9. – С. 70–78.

Надано визначення поняття «інноваційний медіапростір сучасної бібліотеки». Окреслені аксіологічні орієнтири функціонування інноваційного медіапростору сучасної бібліотеки.

**Чотири простори бібліотеки: модель діяльності** [Текст] : практ. посіб. / Укр. бібл. асоц. ; авт.-уклад.: О. Бояринова [та ін.] – Київ : ВГО Українська бібліотечна асоціація, 2020. – 104 с.

Розглянуто модель бібліотеки як поєднання чотирьох просторів (навчання, натхнення, зустрічей та подій), що була розроблена у Данії. У практичному посібнику також надано поради щодо використання представленої моделі в публічних бібліотеках України.

**Шестакова, Оксана.** Тиждень креативної терапії – інноваційна форма роботи з користувачами, які мають інвалідність [Текст] : (з досвіду Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара) / О. Шестакова // Бібліотечна планета. – 2020. – № 4. – С. 6–7.

Ознайомлено з інклюзивним інноваційним проектом «Тиждень креативної терапії «Душа. Тіло. Гармонія», який був упроваджений у 2019 р. на базі Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара.

**Ясінська, Олександра Андріївна.** Віртуальна і розширена реальність у бібліотеці [Текст] / О. А. Ясінська, М. Т. Слюсар // Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху : матеріали Міжнар. наук. конф. (8–10 жовт. 2019 р.) : у 2 т. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. – Київ, 2019. – Т. 1. – С. 402–407.

Популяризація технологій віртуальної та розширеної реальностей дозволила користувачам відчувати поєднання цифрового і фізичного світів у бібліотечному середовищі.

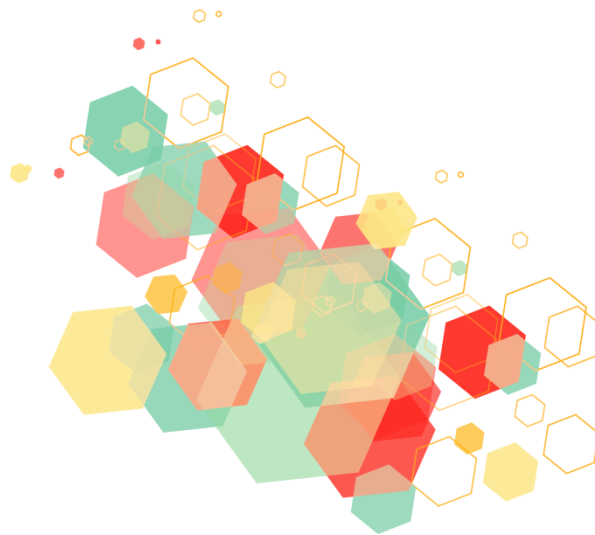
Бібліографічне видання

**Innovabi**

**(Інноваційна бібліотека)**

Рекомендаційний анотований список літератури

Укладач **Ганжеєва** Валентина Федорівна



Оформлення Ю. С. Василенко

Редагування Н. І. Ганжела

Відповідальний за випуск Ю. С. Василенко